

Beslutsunderlag

Styrelsen 2023-12-11

Telefon: [031 64 73 84](tel:031647384)

Handläggare: Mikael Sandström

Mejladress: mikael.sandstrom@gryaab.se

Ekonomisk långtidsplan 2025 - 2034

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

Ekonomisk långtidsplan för 2025 – 2034 enligt bilaga 1 fastställs

Sammanfattning

Gryaab upprättar varje år en ekonomisk långtidsplan för de nästkommande 10 åren efter aktuellt budgetår. Syftet med den ekonomiska planen är att ge Gryaabs styrelse och ägare information om Gryaabs framtida kostnads- och intäktsutveckling samt en indikation på vilken avgift som kan vara aktuell att debitera ägarkommunerna under de närmaste åren för att, i enlighet med ägardirektivet, bibehålla en ekonomisk stabilitet och soliditet. Den ekonomiska planen ingår som en del av de underlag som Gryaab årligen tar fram i samband med budget- och planeringsprocessen.

Långtidsplanen revideras i samband med omständigheter som innebär en väsentlig påverkan på bolagets verksamhet.

Gryaabs långsiktiga ekonomiska strategi, som fastställts av styrelsen och som bland annat behandlar Gryaabs soliditetsnivåer, ligger till grund för framtagandet av den ekonomiska långtidsplanen 2025 – 2034 som föreslås i detta ärende.

Avgiftsnivån från år 2025 (355 mkr) till år 2034 (470 mkr) förväntas öka med 115 mkr eller 33 %. Ökningstakten fram till år 2030 är måttlig. År 2030 förväntas avgifterna uppgå till 400 mkr.

I enlighet med den ekonomiska strategin styrs avgiftsuttaget för tioårsperioden mot årliga underskott. Därmed reduceras successivt Gryaab's obeskattade reserver i motsvarande takt.

Som ett resultat av soliditetsstyrningen, faller soliditeten från dagens 10 % till ca 3 % år 2028. Därefter ökar soliditeten genom det kapitaltillskott som delägarna betalar in. Kapitaltillskottet ska utgöra 10 % av Nya Rya investeringens investeringsvolym som bedöms uppgå till cirka 6 miljarder kronor. Investeringsvolymen bygger på osäkra antaganden. Delägarnas kapitaltillskott uppgående till cirka 600 mkr, beräknas i flerårsplanen inbetalas med 200 mkr per år under åren 2029 - 2031. Kapitaltillskottet leder därmed till en tillfälligt ökad soliditet som därefter reduceras genom kommande års planerade underskott för att plana ut runt ca 10 % när den nya anläggningen tas i bruk.

Kostnader som anges i långtidsplanen är angivna i 2023 års penningvärde.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den ekonomiska långtidsplanen beskriver den förväntade ekonomiska utvecklingen de kommande tio åren efter budgetåret 2024. Utvecklingen bygger på en serie antaganden vilket måste tas i beaktande vid analyser och slutsatser. Med tanke på de kraftiga omvärldsförändringar som skett det gångna året, är förutsättningarna för att förutse den fortsatta utvecklingen utmanande. På intäktssidan kan marknadspriset för biogas förändras med kort varsel. På kostnadssidan utgör elpriser, kemikaliepriser, transportpriser och ränteutvecklingen osäkerhetskällor.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Ärendet har behandlats på lokalt samverkansgruppsmöte den 4 december 2023. Långtidsplanen är samverkad inom Gryaab's Tekniska och Ekonomiska delegation den 5 december 2023.

Bilagor

1. Ekonomisk långtidsplan 2025 - 2034

Ärendet

Ärendet utgör förslag till ekonomisk långtidsplan för perioden 2025 - 2034.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Av Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll följer att bolaget ska utarbeta budget med utgångspunkt från Kommunfullmäktige i Göteborgs budgetbeslut, reglementen och ägardirektiv/bolagsordning samt andra styrandedokument.

Ekonomisk långtidsplan 2025 – 2034

Bakgrund

Långtidsplanen har beräknats utifrån en serie antaganden om hur den framtida intäkts- och kostnadsutvecklingen förväntas bli. Långtidsplanen innehåller få förändringar jämfört med den ekonomiska långtidsplan som presenterades för styrelsen den 15 juni 2023 i ärendet ”Långsiktig ekonomisk strategi och ekonomisk långtidsplan 2024 – 2033”. Den tidigare planen utgick dock ifrån maj-prognosen för 2023 och en uppskattning av Gryaabs ekonomi 2024 innan budgetarbetet påbörjats. Den uppdaterade långtidsplanen utgår ifrån en stabilare och mer positiv prognos per oktober 2023 och en färdigställd budget för 2024 vilket bör ge den ökad träffsäkerhet, speciellt i det kortare perspektivet.

Soliditetsstyrning

Utifrån styrelsens inriktningsdokument och Gryaabs mål för 2023 har Gryaab under året tagit fram en långsiktig ekonomisk strategi för bolaget vilken fastställdes den 15 juni 2023. Strategin bygger på att Gryaab över tid ska ha en soliditet runt 10 procent.

Begreppet soliditet är ett finansiellt nyckeltal som står för ett mått på ekonomisk stabilitet. Värdet visar hur stor andel av ett företags totala tillgångar som finansierats av eget kapital. Att styra mot en viss soliditet innebär att det inte bara är den framtida resultatutvecklingen utifrån intäkts- och kostnadsutvecklingen som behöver bedömas för att beräkna avgiftsutvecklingen, utan också utvecklingen av Gryaabs totala tillgångar. Då avgiftsutvecklingen styr mot en viss soliditetsnivå blir därför

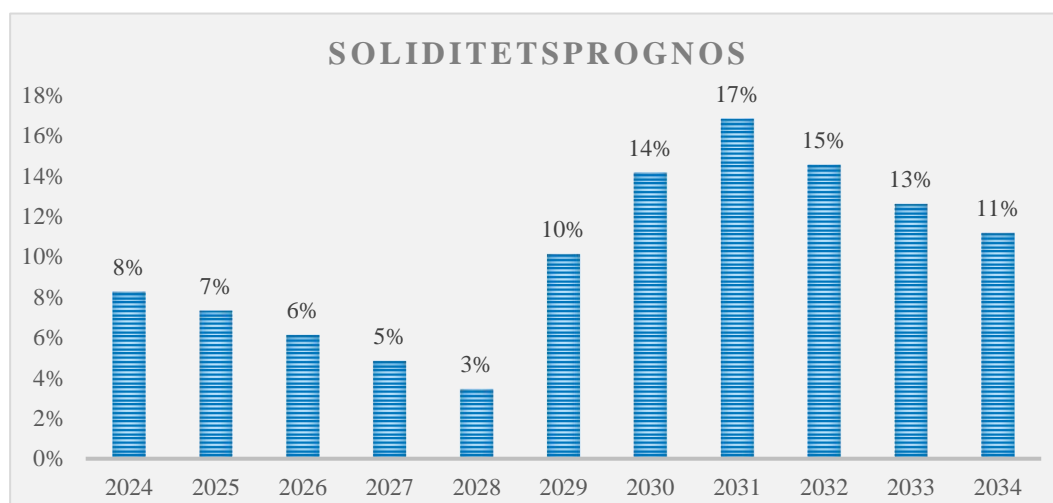
bedömningarna av de kommande årens investeringsvolymerna lika viktiga som bedömningarna av resultatutvecklingen.

I nuläget består Gryaab:s soliditet av obeskattade reserver uppbyggda utifrån Gryaab:s affärsmässiga sidointäkter. Strategin innebär att soliditeten efter 2028 ska vila på det kapitaltillskott som delägarna betalar in till bolaget i samband med finansieringen av kapacitetsutbyggnaden i Nya Rya. Gryaab:s soliditet kommer därmed över tid att fortsätta vara tillfredsställande men övergå till att vara finansierat av skattekollektivet.

Gryaab:s långsiktiga ekonomiska strategi innebär följande styrning:

- Gryaab ska över tid ha en soliditet runt 10 procent.
- Avgiftsuttaget från och med år 2024 styrs så att soliditeten tillåts sjunka ned till 3% år 2028 då delägarnas kapitaltillskott betalas.
- Delägarnas kapitaltillskott som betalas in under åren 2028 - 2030 medför att soliditeten stiger.
- Avgiftsuttaget styrs därefter så att soliditet faller och planar ut kring 10 % efter att investeringen i Nya Rya färdigställts.
- Soliditeten via obeskattade reserver ersätts därmed i huvudsak av ägarkapital (skattekollektivet) från och med inbetalningen av kapitaltillskottet.

Strategin kan förenklat tydliggöras med följande bild över soliditetsutvecklingen.

Ekonomisk långtidsplan

Gryaab:s ekonomiska strategi ligger till grund för framtagandet av den ekonomiska långtidsplanen för 2025 – 2034 som föreslås i detta ärende. Avgiftsnivån från år 2025

(355 mkr) till år 2034 (470 mkr) förväntas öka med 115 mkr eller 33 %. År 2025 minskar avgifterna något vilket beror på att projekt Nya Rya går in i förprojekteringsfasen vilket innebär att samtliga utgifter redovisas över balansräkningens tillgångssida och inte över resultatet. Ökningstakten fram till år 2030 är måttlig. År 2030 förväntas avgifterna uppgå till 400 mkr.

I enlighet med strategin styrs avgiftsuttaget för tioårsperioden mot årliga underskott. Därmed reduceras successivt Gryaab's obeskattade reserver i samma takt.

Driftkostnaderna förväntas öka i takt med Riksbankens inflationsmål.

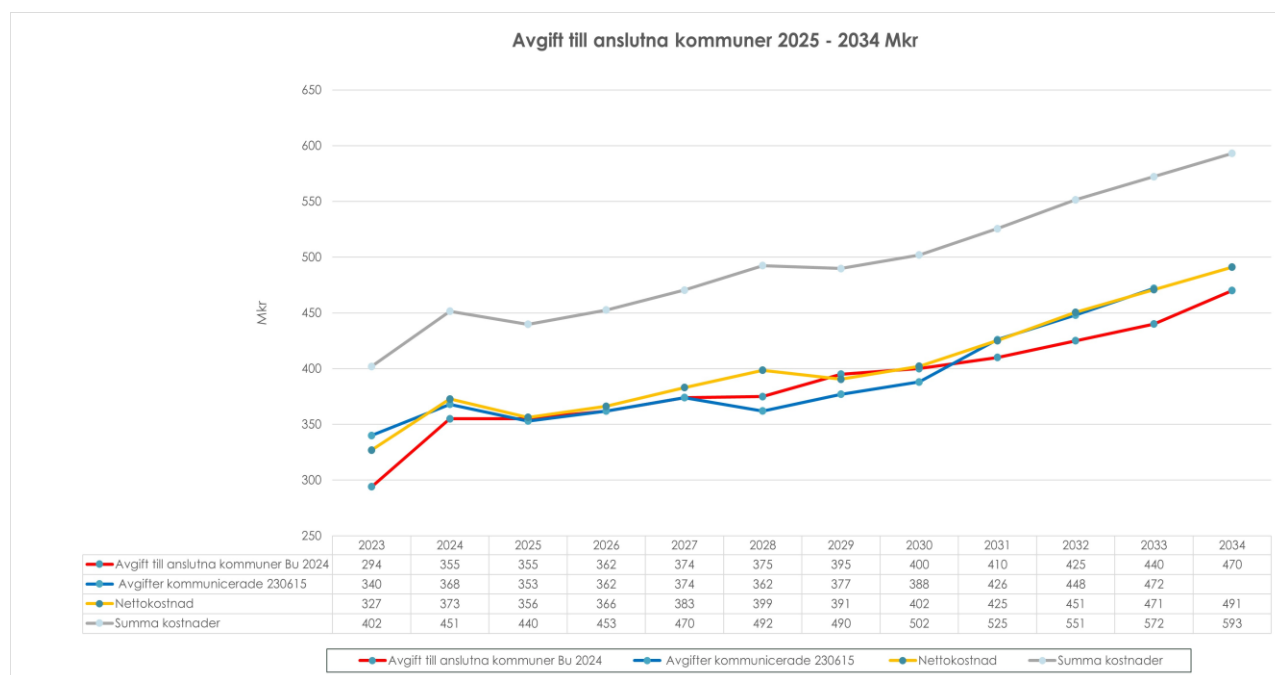
Räntekostnaderna förväntas däremot öka successivt i takt med att upplåningen ökar.

Räntekostnadernas andel av de totala kostnaderna ökar under tioårsperioden från 5 % till närmare 20 %. Övriga intäkter förväntas öka med ca 3,6 % årligen sett över den kommande tioårsperioden. Bakom dessa siffror ligger förväntningar på framtida lönsamma cirkulära affärer som därmed bidrar till att bromsa avgiftsutvecklingen.

Som ett resultat av soliditetsstyrningen, faller soliditeten från dagens 10 % till ca 3 % år 2028. Delägarnas kapitaltillskott som för närvarande bedöms till cirka 600 mkr, beräknas i flerårsplanen inbetalas med 200 mkr per år under åren 2029 - 2031.

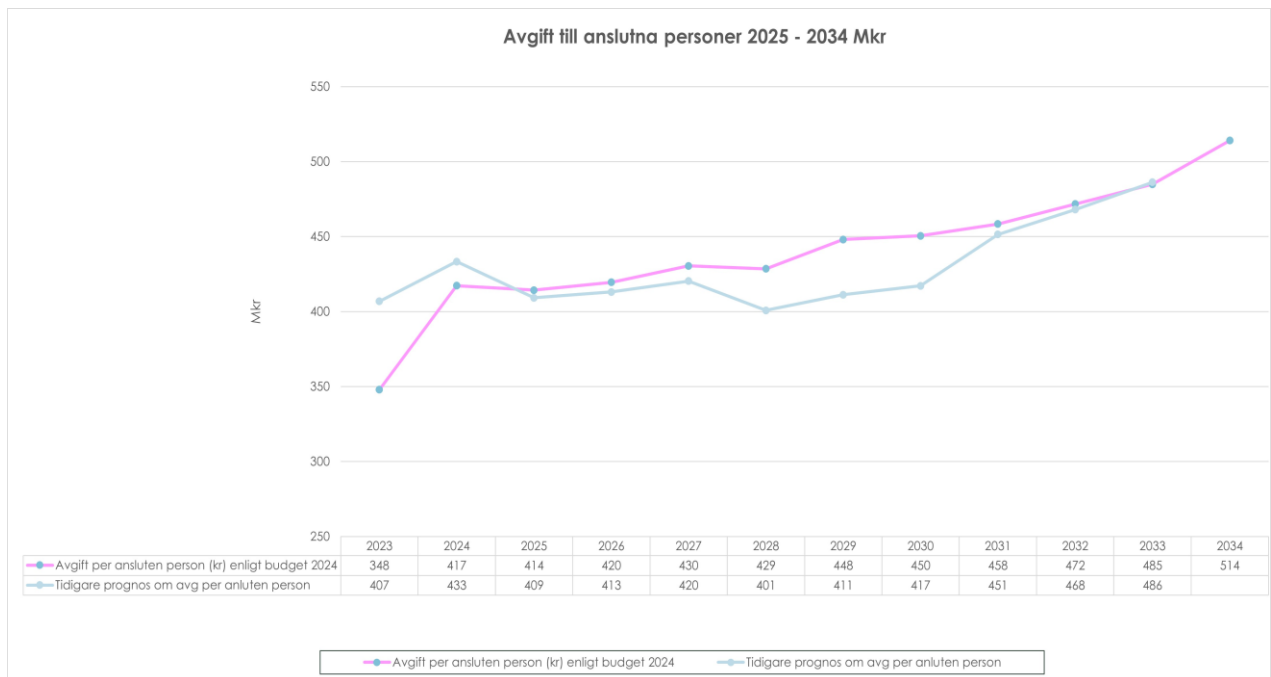
Kapitaltillskottet leder därmed till en tillfälligt ökad soliditet som därefter reduceras genom kommande års planerade underskott för att plana ut runt ca 10 %.

Kostnader som anges i långtidsplanen är angivna i 2023 års penningvärde.

Utifrån den senaste befolkningsprognosen som är framtagen kommer kostnaden per ansluten person att öka från 417 kr/person 2024, för att därefter succesivt öka till 514 kr/person 2034 (se bild nedan och bilaga 1). Ökningen under de kommande tio åren motsvarar en årlig procentuell ökning med 2,3 %.

Bilden nedan visar utvecklingen av avgiften per ansluten person för 2025 - 2034 i förhållande till utvecklingen för avgiften per ansluten person enligt föregående prognos.

År	Avgiftsuttag	Obeskattade reserver	Soliditet
2024	355	130	8
2025	355	129	7
2026	362	125	6
2027	374	116	5
2028	375	93	3
2029	395	97	10

År	Avgiftsuttag	Obeskattade reserver	Soliditet
2024	355	130	8
2030	400	95	14
2031	410	80	17
2032	425	55	15
2033	440	24	13
2034	470	3	11

I tabellen ovan redovisas utvecklingen för avgifter, obeskattade reserver och soliditet

Intäkter - antaganden

Den största intäktskällan för Gryaab utgörs av avgifterna från delägarkommunerna. Beräkningarna av avgiftsutvecklingen behöver inte bara förhålla sig till hur kostnaderna förväntas utvecklas utan avgiftsnivåerna behöver också beräknas utifrån att följa den av styrelsen beslutade ekonomiska strategin. Beräkningarna av varje års avgiftsnivå kräver därför också en god bedömning av de kommande årens investeringsvolymerna då soliditetsmålet är kvoten av det egna kapitalet som andel av samtliga tillgångar (se ärendet: Tio årig investeringsprognos).

Gryaab gör långsiktigt antagandet att biogasförsäljningen kommer att ske till ungefär samma prisnivåer som 2024 med viss indexhöjning.

Från och med 2025 aktiverar (tillgångsredovisar) Gryaab all nedlagd tid från egen personal som styrs till arbetet med program Nya Rya. Resultatmässigt ger detta Gryaab intäkter vilka motsvarar de berörda medarbetarnas lönekostnader. Samtidigt redovisas en motsvarande post som en tillgång över balansräkningen och läggs till Nya Rya s anskaffningsvärde.

Driftskostnader - antaganden

Den ekonomiska långtidsplanens kostnadssida har justerats upp inom de flesta kostnadsslagen. Omvärldsförändringar och en allmän inflationsutveckling gör att

kostnadsnivåerna stiger succesivt de kommande åren. Den ekonomiska långtidsplanen tar också höjd för de resursförstärkningar Gryaab förväntas behöva göra personalmässigt.

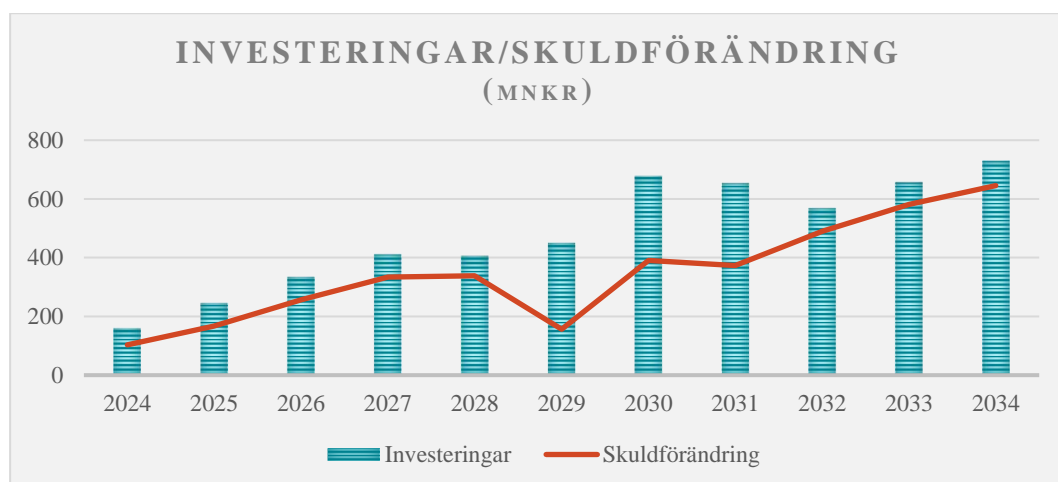
Från och med 2025 övergår programmet Nya Rya till förprojekteringsfasen vilket redovisningsmässigt innebär att samtliga kostnader, som tidigare belastat driftsredovisningen, framöver redovisas över balansräkningen och läggs till Nya Ryas anskaffningsvärde. Detta innebär således att driftskostnaderna minskar.

Avskrivningskostnader - antaganden

Avskrivningskostnaderna ökar i en förhållandevis försiktig takt under de kommande tio åren. Volymen investeringar som färdigställs och där avskrivningar börjar belasta resultaträkningen, är begränsad. År 2031 förväntas dock den nya pumpstationen tas i bruk och år 2029 planeras förbindelseledningen under Mölndalsån var klar. Investeringsvolymerna kopplade till Nya Rya leder inte till avskrivningskostnader innan den nya anläggningen tas i bruk 2037.

Räntekostnader och upplåningsbehov - antaganden

Bedömningarna av Gryaabs långsiktiga upplåningsbehov bygger till stor del på det osäkra antagandet att Nya Rya investeringen uppgår till ca 6 miljarder kronor. Investeringsbeslutet planeras till år 2028. Upplåningsbehovet hålls dock tillbaka genom det kapitaltillskott som beräknas inbetalas under åren 2029 – 2031. Detta leder i sin tur till att ökningstakten för räntekostnaderna också bromsas upp trots en fortsatt hög investeringsvolym.

Räntenivåerna är uppjusterade i den uppdaterade ekonomiska långtidsplanen efter avstämning med Göteborgs stads koncernbank. Den genomsnittliga räntenivån för den kommande fem-årsperioden bedöms bli följande:

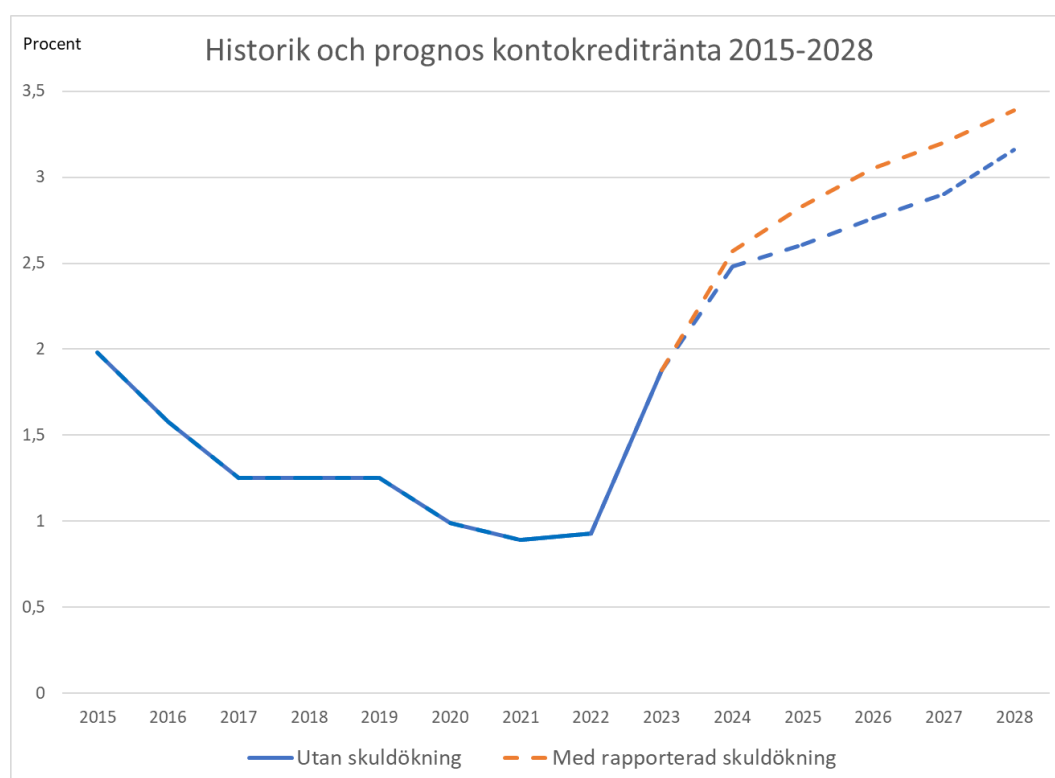
2024: 2,48 %

2025: 2,61%

2026: 2,76 %

2027: 2,90

2028: 3,16 %

Gryaab väljer att räkna med stadens lägre räntenivå (blå linje i grafen ovan) då stadens upplåningsbehov sällan når upp till budgeterade nivåer.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser en årligen återkommande fråga som styrelsen beslutar om. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaabs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab har lämnat förslag på ekonomisk långtidsplan för perioden 2025 – 2034.

Styrelsen föreslås fastställa förslaget.

Bilaga 1

Ekonomisk långtidsplan 2025-2034

Ekonomisk långtidsplan/Prognos GRYAAB 2025-2034													
	Prognos	Budget	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend	Trend
År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Antal personer ansluten	844 971	850 746	856 733	862 824	868 921	875 137	881 473	887 943	894 411	900 924	907 518	914 239	
Avgift per ansluten person (kr) enligt budget 2024	348	417	414	420	430	429	448	450	458	472	485	514	
Avgift till anslutna kommuner	294	355	355	362	374	375	395	400	410	425	440	470	
Föregående års avgiftsprognos	340	368	353	362	374	362	377	388	426	448	472	-	
Förändring avgiftsuttag	46	13	- 2	-	-	- 13	- 18	- 12	16	23	32	- 470	
Övriga intäkter	75	79	84	86	87	94	99	100	100	101	101	102	
Driftskostnader	- 309	- 350	- 327	- 328	- 335	- 336	- 343	- 349	- 356	- 362	- 369	- 376	
A vskrivningar	- 73	- 73	- 79	- 81	- 84	- 89	- 88	- 86	- 94	- 102	- 105	- 105	
Finansnetto	- 21	- 28	- 33	- 44	- 51	- 67	- 59	- 66	- 76	- 87	- 98	- 113	
Totala nettokostnader Mkr	- 327	- 373	- 356	- 366	- 383	- 399	- 391	- 402	- 425	- 451	- 471	- 491	
Netto kostnad per ansluten person (kr)	- 387	- 438	- 416	- 424	- 441	- 455	- 443	- 453	- 475	- 500	- 519	- 537	
Resultat före bokslutsdispositioner	- 33	- 18	- 1	- 4	- 9	- 24	4	- 2	- 15	- 26	- 31	- 21	
Förändring obeskattade reserver	33	18	1	4	9	23	-5	2	15	25	31	21	
Ack. obeskattade reserver	147	130	129	125	116	93	97	95	80	55	24	3	
Årets resultat	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	
Justerat Eget kapital*	130	116	115	112	105	86	290	488	676	656	632	615	
Avgiftsförändring	-11,71%	20,75%	0,00%	1,97%	3,31%	0,27%	5,33%	1,27%	2,50%	3,66%	3,53%	6,82%	
Balansomslutning	1 300	1 403	1 571	1 828	2 162	2 501	2 858	3 449	4 022	4 511	5 011	5 511	
Solditet	10%	8%	7%	6%	5%	3%	10%	14%	17%	15%	13%	11%	
* Eget kapital inkl. 79,4% av obesk.reserv.													